

30 Μαΐου 2018

Πρόβλημα στα προγράμματα Αναδιάρθρωσης για τους αμπελουργούς που παράγουν κρασί, τσίπουρο ή τσικουδιά

Διευκρινίσεις προς της ΔΑΟΚ σχετικά με την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας απέστειλε το τμήμα Αμπέλου, Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών του ΥΠΑΑΤ.

Το περιεχόμενο των οδηγιών του υπουργείου προς τις ΔΑΟΚ είναι το ακόλουθο:

α) Σύμφωνα με το άρθρο 46 του Καν (ΕΕ) 1308/2013 «δεν παρέχεται στήριξη για την κανονική ανανέωση των αμπελώνων, δηλαδή την αναφύτευση της ίδιας ποικιλίας σταφυλιών οίνου στην ίδια έκταση και με το ίδιο σύστημα αμπελοκαλλιέργειας, όταν οι αμπελώνες προσεγγίζουν το τέλος της φυσικής τους ζωής».

*β) Σύμφωνα με το άρθρο 5 σημείο γ) της αριθμ. 1849/57000/19-4-2018 Υ.Α. «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 46 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013, του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1149/2016 της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 1150/2016 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος Αναδιάρθρωσης και Μετατροπής των αμπελουργικών εκτάσεων στην Ελλάδα – Εθνικό «Πρόγραμμα Στήριξης του αμπελοοινικού τομέα 2019-2023», το πρόγραμμα εφαρμόζεται μόνο σε εκτάσεις **για τις οποίες έχουν υποβληθεί από τους παραγωγούς για αυτές αλλά και για το σύνολο της αμπελουργικής τους εκμετάλλευσης, δηλώσεις συγκομιδής ή δηλώσεις παραγωγής όπου απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 24 του Καν. (ΕΕ) 2018/274, για τις δυο τουλάχιστον αμπελουργικές περιόδους που προηγούνται της περιόδου ένταξης στο πρόγραμμα**. Οι εν λόγω δηλώσεις σε συνδυασμό με επιτόπιο έλεγχο, αποτελούν απόδειξη ότι ο οικείος αμπελώνας συντηρείται ορθά.*

Επιπλέον στο ίδιο άρθρο σημείο ε) της ανωτέρω Υ.Α. προβλέπεται ρητά ότι από τον παραγωγό «έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εθνικές και κοινοτικές

διατάξεις για το σύνολο της αμπελουργικής εκμετάλλευσης».

Σε εφαρμογή του σημείου αυτού οι ΔΑΟΚ οι οποίες είναι αρμόδιες για το διοικητικό και επιτόπιο έλεγχο του προγράμματος, θα πρέπει μεταξύ άλλων να ελέγχουν τον προορισμό των σταφυλιών σε συνάρτηση με τις παραγόμενες ποσότητες.

Πιο συγκεκριμένα και σύμφωνα με το άρθρο 31 του Καν. (ΕΕ) 2018/273, «Οι αμπελουργοί που είναι μέλη ενός ή περισσότερων συνεταιριστικών οиноποιείων ή ομάδων παραγωγών και έχουν παραδώσει το σύνολο της σταφυλοπαραγωγής τους στα εν λόγω συνεργατικά οиноποιεία ή ομάδες, διατηρούν το δικαίωμα παρασκευής ποσότητας οίνου μικρότερης από 10 εκατόλιτρα με οινόποιηση, για οικογενειακή κατανάλωση, και εξαιρούνται από την υποβολής δήλωσης παραγωγής, εφόσον τα εν λόγω συνεταιριστικά οиноποιεία ή ομάδες υπέχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης παραγωγής».

Διευκρινίζουμε ότι μεμονωμένοι παραγωγοί υποβάλουν δήλωση συγκομιδής ως παραγωγοί οίνου για ποσότητες σταφυλιών οι οποίες αντιστοιχούν στα 10 εκατόλιτρα οίνου. Για μεγαλύτερες ποσότητες είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν δηλώσεις παραγωγής.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει επίσης να διευκρινίσουμε, ότι δεν προβλέπεται από καμιά νομοθεσία, κατώτερο όριο στην παραγωγή σταφυλιών ανά στρέμμα εξαιτίας διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των απρόβλεπτων κλιματολογικών συνθηκών.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει στο πλαίσιο της νομοθεσίας του αμπελοοινικού τομέα, να πραγματοποιείται έλεγχος παραστατικών διακίνησης σταφυλιών.

Συμπερασματικά με τους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους του προγράμματος επιδιώκουμε να εξασφαλίσουμε τα εξής:

ί. ο παραγωγός δεν έχει εγκαταλείψει το αμπελοτεμάχιο και συνεχίζει να εκτελεί με συνέπεια τις βασικές καλλιεργητικές εργασίες (κλάδεμα, φυτοπροστασία κλπ).

ii. τηρεί τη νομοθεσία σχετικά με τη δήλωση προορισμού παραγωγής και σχετικά με τη γενικότερη λειτουργία της εκμετάλλευσής του.

iii. με τις δράσεις που απαιτείται αποσκοπεί στο να επιφέρει σοβαρές διαρθρωτικές αλλαγές στις υπό ένταξη αμπελουργικές εκτάσεις αλλάζοντας αγροτεμάχιο, ποικιλία ή τεχνική διαχείρισης με μονωμένα ως δράση ή σε συνδυασμό.

Όσον αφορά σε αιτήματα για παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των αιτήσεων για την περίοδο 2018-2019, σας ενημερώνουμε ότι λόγω των χρονικών περιορισμών στις διαδοχικές ενέργειες εκτέλεσης του προγράμματος, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά.

Είναι γεγονός ότι η κατεύθυνση που δίνει το υπουργείο δεν βασίζεται σε νέες διατάξεις οι οποίες ισχύουν πολύ πιο πριν από τον Καν. (ΕΕ) 1308/2013.

Πρόβλημα και, σημαντικό μάλιστα δημιουργείται όταν οι αμπελουργοί έχουν συγκομίσει σταφυλική παραγωγή που αντιστοιχεί σε πάνω από 10 HL οίνου. Οι αμπελουργοί αυτοί είτε έχουν οινοποιήσει την παραγωγή τους ή μέρος της, είτε έχουν παράγει αποστάγματα αμπελοοινικής προέλευσης, οφείλουν να υποβάλλουν δήλωση παραγωγής οίνου και στην περίπτωση που δεν το έχουν πράξει, απορρίπτονται τα αιτήματα για αναδιάρθρωση που ενδεχομένως έχουν υποβάλλει, αφού η σχετική υπουργική απόφαση προβλέπει ρητά ότι από τον παραγωγό έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

Αναμφίβολα πρόκειται για γνωστές από χρόνια διατάξεις, θα πρέπει ίσως να διερευνηθεί, εάν υπάρχει δυνατότητα χορήγησης άτυπης μεταβατικής περιόδου. αφού μέχρι πέρσι οι παραγωγοί δεν βρίσκονταν κατ' ουσίαν αντιμέτωποι με την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων, γεγονός που πολλές φορές ήταν αποτέλεσμα άγνοιάς τους.

Τεράστιους κινδύνους για τη χώρα αλλά και τους ίδιους τους αμπελουργούς εγκυμονεί κοινοτική διάταξη για τον ορισμό του εγκαταλελειμμένου αμπελώνα, σύμφωνα με την οποία θεωρείται εγκαταλελειμμένος ο αμπελώνας που δεν παράγει επί 5 έτη. Είναι αναμφισβήτητο ότι η παραγωγή ενός αμπελώνα τεκμηριώνεται με την υποβολή Δήλωσης Συγκομιδής.

Εάν σταθμισθεί ότι μόνο το 15,26% των παραγωγών υπέβαλλαν Δήλωση Συγκομιδής το 2017 και ότι το 84,74% δεν έχουν υποβάλλει, τότε είναι αμφίβολο εάν για τους κοινοτικούς υπαλλήλους υπάρχει ελληνικός αμπελώνας.

Το υπουργείο ΑΑΤ. πρέπει να κινητοποιηθεί ώστε οι αμπελουργοί να ενημερωθούν για τις υποχρεώσεις τους πριν είναι πάλι αργά.